

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/125/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205367
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614205367.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča v právnej veci navrhovateľky: Z. H., H.. X.X.XXXX, R. C. K.. D. XXX/XX, K.E., R..Č.. D. XXX, právne zastúpenej JUDr. Jánom Škrabom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 200, Svidník, proti odporkyni: S.. B. H., H.. XX.X.XXXX, C. K.. D. XXX/XX, K., právne zastúpenej Mgr. Lenkou Mackaľovou, advokátkou so sídlom Žižkova 6, Košice, pracovisko Centrálna 2/38, Svidník, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 9.3.2015 č.k. 8C/52/2014- 45 v znení opravného uznesenia zo dňa 20.3.2015 č.k. 8C/52/2014-49, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa v znení opravného uznesenia, a to v jeho napadnutej zamietavej časti, vo výroku o dlžnom výživnom a o trovách konania.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník rozsudkom č.k. 8C/52/2014-45 rozhodol, že odporkyňa B. H.L., Q.. F., H.. XX.X.XXXX, je povinná prispievať na výživu navrhovateľky Z. H., H.. X.X.XXXX, sumou 60,- eur mesačne splatnou vždy do 10. dňa v mesiaci vopred na účet navrhovateľky počnúc dňom 3.10.2014. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Dlžné výživné za obdobie od 3.10. 014 do 9.3.2015 vo výške 316,- eur je odporkyňa povinná splácať v splátkach po 20,- eur mesačne popri bežnom výživnom s tým, že s omeškaním čo i len jednej splátky sa stáva platným celý dlh. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že navrhovateľka podala návrh proti odporkyni - svojej matke na platenie výživného 120,- eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 5P/17/2013 zo dňa 2.10.2013 bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené. Navrhovateľka sa ešte pred samotným rozvodom odsťahovala k svojim starým rodičom do Hrabkova. Od toho času jej matka neprispieva na výživu a celú starostlivosť poskytuje jej otec a starí rodičia. V školskom roku 2014/2015 bola prijatá na denné štúdium na Žilinskej univerzite v Žiline. So štúdiom má výdavky a narástli jej potreby pokrytia štúdia, a to 70,- eur na stravnom, 66,- eur na ubytovní, 50,- eur na cestovnom, 65,- eur na osobné a hygienické potreby, 30,- eur na školné a 90,- eur na voľný čas. Príjem odporkyne - matky mal byť asi 650,- eur mesačne.

Odporkyňa k návrhu uviedla, že k dcére počas prvého štúdia na vysokej škole od septembra 2013 do januára 2014 pravidelne mesačne poukazovala 50,- eur. Je to najvyššia čiastka, ktorú jej môže zaplatiť. Výživné prestala platiť po tom, čo sa dozvedela, že dcéra štúdium zanechala. V súčasnosti odporkyňa má povinnosť z vyporiadania BSM vyplatiť bývalému manželovi 12.500,- eur a prevzala dlhy v rozsahu 2.500,- eur, teda spolu má zaplatiť 15.000,- eur. Na to si zobrala úver, ktorý spláca. Dcéra sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti 28.4.2013 a matku absolútne ignoruje. Nechce zobrať na

vedomie, že príčinou rozvodu bol otec, nie matka. Dcéra odmietla bývať s ňou a jej bratom v spoločnej domácnosti. Volila radšej blahobyť, ktorý jej zabezpečujú otec a starí rodičia. Správanie navrhovateľky je v rozpore s dobrými mravmi a výživné podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. nie je možné priznať. Matka zabezpečuje chod domácnosti, kde platí komunálny odpad 38,- eur, daň z nehnuteľnosti 15,- eur, 199,- eur životné poistenie, 76,- eur poistenie majetku, 126,- eur splátky úveru, 50,- eur PHM, 100,- eur stravné, 19,- eur obedy v škole, 225,- eur inkaso, 42,- eur internet a telefón. Má nutné výdavky na zvereneho do opateru maloletého syna Z. v súvislosti so štúdiom, a to školné 15,- eur, 101,- eur úrazové poistenie, 40,- eur knihy, 150,- eur lyžiarsky výcvik, 19,- eur obedy, 10,- eur kredit do mobilu, 30,- eur oblečenie, 90,- eur stravné a 10,- eur školské potreby.

Navrhovateľka trvala na návrhu s poukazom na to, že má zvýšené výdavky v súvislosti so svojim štúdiom manažmentu. Opravuje svoj pôvodný návrh tak, že 30,- eur nie je školné, ale výdavky na skripta, ktoré platí semestrálne. Býva v Martine so svojim priateľom v 1-izbovom byte, za ktorý platia spoločne 250,- eur. Otec jej prispieva mesačne čiastkou 250,- až 300,- eur. Matka od rozvodu sa s ňou nestretla, nekomunikujú, neodpovedá jej na telefón ani SMS. Prakticky nemá žiaden vzťah s matkou.

Matka naďalej trvá na tom, že nemá z čoho platiť výživné.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Súd mal preukázané, že navrhovateľka študuje dennou formou na vysokej škole. Je to účelná príprava na budúci výkon zamestnania a lepšia príprava na uplatnenie sa na trhu práce v budúcnosti. Navrhovateľka popri štúdiu nie je schopná si privyrobiť, s čím sa súd stotožnil, pretože sa jedná o denné štúdium. Aj drobné privyrobenia nezabezpečí plné uspokojenie navrhovateľkiných životných potrieb. Táto je naďalej odkázaná na výživu zo strany svojich rodičov.

Keď odporkyňa namietala, že u navrhovateľky je to už druhá vysoká škola, čo bolo preukázané, tak nemožno poprieť právo navrhovateľky študovať na ďalšej vysokej škole a štúdium na inej vysokej škole neznamená zánik vyživovacej povinnosti rodiča k deťom. Štúdium na prvej vysokej škole skončila navrhovateľka hneď v 1. semestri a v súčasnosti pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu. Nie je možné konštatovať, že by išlo len o účelné predlžovanie doby odkázanosti navrhovateľky na príspevok zo strany rodiča.

Keď odporkyňa poukazuje na rozpor s dobrými mravmi, tak nebolo preukázané, aby zo strany navrhovateľky vo vzťahu k rodičovi - odporkyni boli vyvíjané nejaké negatívne prejavy, útoky, provokácie, zneužitie práva, skôr sa konštatuje, že vzťahy medzi účastníkmi nie sú žiadne. Aj keď matka má záujem zlepšiť svoje vzťahy s dcérou, ale obe vedia, čo je príčinou zhoršenia ich vzájomných vzťahov a je len na nich, ako to napravia.

Súd konštatoval, že výživné v rozsahu 60,- eur je primerané z hľadiska schopnosti matky platiť takéto výživné dcére. Matka má príjem v priemere 597,95 eur, z čoho musí splatiť úver na vyporiadanie BSM 226,- eur mesačne. Ďalej má značné mesačné výdavky s tým, že naďalej má v starostlivosti ďalšie dieťa, a to syna Z.. Naviac je nesporné, že otec prispieva navrhovateľke mesačne čiastkou 250,- až 300,- eur a tiež poberá rodinné prídavky 23,50 eur mesačne, takže nebolo možné matke určiť vyššie výživné, ako 60,- eur mesačne. V prevyšujúcej časti bol návrh navrhovateľky zamietnutý (navrhovateľka žiadala platenie výživného 120,- eur mesačne).

Súd zároveň rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od podania návrhu 3.10.2014 do doby rozhodnutia súdu 9.3.2015, t.j. za 158 dní. Dlžné výživné predstavuje 316,- eur.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Proti rozsudku okresného súdu v zamietavej časti dal odvolanie právny zástupca navrhovateľky. Navrhovateľka požadovala 120,- eur mesačne, čo je suma, ktorá i tak len čiastočne pokryje náklady navrhovateľky so štúdiom na vysokej škole. Navrhovateľka poukázala na to, že matke bol poskytnutý úver 20.000,- eur od Ministerstva školstva SR a časť tohto úveru použila na kúpu motorového vozidla, čo nie je nevyhnutnou vecou pre existenciu odporkyne. Príjem matky je zhruba 600,- eur mesačne. Navrhovateľka poukázala na to, že je už dospelou, pripravuje na povolanie na vysokej škole mimo miesta svojho bydliska, súdom priznané výživné je len v minimálnej výške a je malý rozdiel medzi priznaným výživným a minimálnym výživným určeným podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Navrhuje preto rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti zmeniť a návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovieť.

Matka k podanému odvolaniu navrhla potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne. Keď navrhovateľka poukazuje na to, že súd prvého stupňa sa celkom nevyporiadal s otázkou využitia úveru na vyporiadanie BSM, tak musí úver splácať po 226,- eur mesačne. Nie je vedená ako vlastníčka motorového vozidla.

Na pojednávaní zástupkyňa matky uviedla, že odporkyňa po operácii bedrového kĺbu dostala motorové vozidlo od svojich rodičov, aby jej uľahčili cestovanie za rodičmi, ktorí bývajú v obci Rovné, asi 10 km od Svidníka. Tým uľahčujú odporkyňi prípadnú starostlivosť o rodičov. Odporkyňa naďalej spochybňuje účelnosť štúdia na ďalšej vysokej škole.

V súčasnosti navrhovateľka je študentkou Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v 2. ročníku v odbore manažment. Dovtedy študovala na vysokej škole v Ružomberku odbor psychológia.

Navrhovateľka tvrdí, že býva u svojich starých rodičov, ale počas štúdia býva so svojim priateľom v Martine, kde mesačne platia 250,- eur, z čoho polovici znáša navrhovateľka. Nebýva u svojho otca, pretože jej otec má v ich byte priateľku. Trvá na platení výživného 120,- eur mesačne.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľka domáhala preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Predmetom nároku navrhovateľky je platenie výživného na plnoleté dieťa, a to 120,- eur mesačne. Navrhovateľka zdôvodnila svoj návrh potrebou pokrytia jej vysokoškolského štúdia aj príspevkom matky, a to 120,- eur mesačne. V súčasnosti študuje na Žilinskej univerzite, pričom má výdavky ako s cestovaním, tak stravovaním, štúdiom, ako aj bývaním v Martine. Príspevky, ktoré dostáva od svojho otca (250,- až 300,- eur mesačne), ako aj príspevok jej starých rodičov, kde býva, v celom rozsahu nepokryjú potrebu navrhovateľky. Odvolací súd uznáva, že pri určení vyživovacej povinnosti podľa § 175 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné porovnať odôvodnené potreby oprávnenej, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Matka má príjem do 600,- eur mesačne, ale po rozvoze jej zostal vo výchove maloletý Z., brat navrhovateľky. Navyiac pri vyporiadaní BSM má matka záväzky na vyplatení svojho bývalého manžela - otca navrhovateľky. V tejto súvislosti zobrala úver a mesačne ho spláca po 226,- eur. Pri posúdení schopností, možností a majetkových pomerov matky navrhovateľky je potrebné vychádzať z toho, že matka objektívne nie je spôsobilá platiť vyššie výživné, ako je stanovené rozhodnutím okresného súdu. Aj keď vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť do doby kým deti nie sú schopné samé a živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) a obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), tak v schopnostiach matky navrhovateľky je možnosť platiť výživné len 60,- eur, tak ako to stanovil súd prvého stupňa. Aj keď výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine), tak existenčné potreby odporkyne v súvislosti so zabezpečením ďalšej rodiny, v ktorej sa nachádza maloletý Z., objektívne nedávajú matke schopnosť platiť vyššie výživné ako 60,- eur mesačne. Záväzky matky z predchádzajúceho manželského vzťahu o vyporiadanie BSM sú povinnosťou

odporkyne a platby na tom sa dostávajú do dispozícií otca navrhovateľky - bývalého manžela odporkyne, čím sa na druhej strane zvyšujú možnosti otca navrhovateľky uspokojovať potreby svojej dcéry. Sama navrhovateľka tvrdí, že od otca dostáva mesačne 250,- až 300,- eur, pričom matka má príjem 600,- eur a má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu maloletému dieťaťu, bratovi navrhovateľky. Navrhovateľku ešte podporujú jej rodičia, takže je možné povedať, že životná úroveň matky a navrhovateľky je prakticky rovnaká čo sa týka príjmov. Preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ riešil otázku vyživovacej povinnosti matky k navrhovateľke len v rozsahu 60,- eur mesačne. Krajský súd tak potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Neúspešná navrhovateľka nemá právo na náhradu trov konania. Úspešnej odporkyni v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich nežiadala. Jedná sa o návrhové konanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.